

[Undervisningsministeren]

kunne udvidet brug af alternative skoleformer, f. eks. produktionsskoler, komme på tale tillige med efterskoler og ungdomsskoler. I det hele taget burde vi nok nærmere overveje, hvorledes denne interesse for alternative skoleformer og de erfaringer, vi i den forbindelse har indhøstet, kan smitte af på undervisningen i folkeskolens sidste klasser.

Herudover er der dog grund til at pege på, at der inden for arbejdsmarkedsuddannelserne eksisterer tilbud, som modtages af mange af de pågældende. Jeg tænker specielt på specialarbejderuddannelserne. Der kunne nok være grund til at udbygge den samordning, der allerede i dag finder sted mellem EFG-uddannelserne og dette uddannelsessystems tilbud af kortvarige kursus.

Når det er så vanskeligt at tilvejebringe en fælles, samordnet planlægning af uddannelserne inden for 10.-12. uddannelsesår, hænger det i høj grad sammen med den meget forskelligartede ansvarsfordeling, der i henhold til de gældende regler gør sig gældende inden for uddannelsesområdet. Undervisningsministeriet har sammen med amterne ansvaret for gymnasieudbygningen, mens ministeriet i samarbejde med arbejdsmarkedets parter har ansvaret for de to konkurrerende erhvervsuddannelsesformer: lærlingeuddannelserne og EFG. Sygepleje- og andre sundhedsuddannelser hører hjemme under amterne, mens amter, kommuner og nogle ministerier, herunder især ministeriet for offentlige arbejder, har ansvaret for etats- og etatslignende uddannelser. Fra undervisningsministeriets side er man beredt på at indrette den centrale administrationsstruktur således, at den bedst muligt tilpasses denne ansvarsfordeling.

Jeg vil heller ikke undlade at pege på, at nogle af de beslutninger, der i de sidste par år er blevet truffet her i folketinget, ikke har gjort det nemmere for en fælles planlægning på området. Jeg tænker her på bortfaldet af elevstøtten til EFG-eleverne i basisåret, hvilket rent socialt har konsekvenser for søgnen til disse uddannelser. Endvidere vil jeg nævne beslutningen om at opretholde lærlingeuddannelserne, hvilket er fordyrende for hele området. Det medfører navnlig en uøkonomisk udnyttelse af skolerne, deres lærere og udstyr, da bl. a. undervisningens indhold og undervisningsterminerne ikke er ens for de to uddannelsesformer. Hertil kommer og-

så, at opretholdelsen af lærlingeuddannelserne uundgåeligt virker som en bremse, når det drejer sig om at sikre de minimumselevtal, som trods alt skal til, når man øger den geografiske spredning af EFG-uddannelserne.

Men disse forhold betyder ikke, at der ikke inden for den gældende lovgivning arbejdes og vil blive arbejdet videre med at gøre uddannelsesområdet mere fleksibelt og generelt set bedre fungerende. På kort sigt kan der gøres meget, og der er også sket en del i de senere år. Skal jeg opsummere de væsentligste af de foranstaltninger, der arbejdes med på kortere sigt, må det blive følgende:

Forsøgsundervisning på tværs af skoleformerne, en fortsat udbygning af specialundervisningen, videreuddannelse af studievejledere, forbedring af studie- og erhvervsvejledningen i folkeskolens sidste klasser, etablering af en koordineret tilmelding til de fortsatte skoleuddannelser, etablering af mere ensartede adgangsbetingelser til de fortsatte skoleuddannelser, tilrettelæggelse af mindre skoleenheder inden for EFG-uddannelsernes basisår og dermed mulighed for større geografisk spredning inden for dette uddannelsesområde, inddragelse af flere erhvervsområder under EFG-uddannelserne, etablering af overgangsmuligheder mellem forskellige, men sideordnede uddannelser, igangsættelse af foranstaltninger sigtende på de elever, der er meget lidt motiverede for uddannelse ud over folkeskolen, sikring af mere ensartede og rimelige økonomiske vilkår for eleverne, et fleksibelt tilrettelagt skolebyggeri, således at lokalerne ikke alene bindes til anvendelse for en bestemt form for undervisning, videreførelse af arbejdet med tættere grad af administrativ samordning mellem de involverede enheder i den centrale administration.

Tilbage står imidlertid det mere principielle, om vi skal stile mod at nedbryde uddannelsernes sektorvise struktur og i stedet for arbejde os frem imod en større grad af fælles og indbyrdes samordnet planlægning af området. Her kunne jeg tænke mig at stille nogle helt konkrete spørgsmål op. Kan vi med den nuværende samfundsopbygning være interesserede i, at 40 pct. eller måske flere af hver årgang søger ind i gymnasiet? Er det rimeligt, at der i princippet er fri adgang til gymnasiet, men adgangs begrænsning ved en række andre uddannelser? Er det på længere sigt acceptabelt, at uddannelser planlægges